

## DADES GENERALS

|                              |   |
|------------------------------|---|
| <b>Curs acadèmic</b>         | Curs 2023/2024  |
| <b>Tipus de curs</b>         | Màster de Formació Permanent  |
| <b>Nombre de crèdits</b>     | 60,00 Crèdits ECTS  |
| <b>Matrícula</b>             | 1.800 euros (import preu públic)  |
| <b>Requisits d'accés</b>     | <p>Licenciados y graduados en Historia del Arte o estudios afines.<br/>         Licenciados y graduados en Bellas Artes o estudios afines.<br/>         Licenciados y graduados en Pedagogía<br/>         Licenciados y graduados en Magisterio<br/>         Licenciados y graduados en Humanidades<br/>         Profesionales de la educación en museos, educación formal y proyectos comunitarios, en posesión de una titulación universitaria.<br/>         También pueden acceder, de forma condicionada a la obtención del título universitario de grado en el mismo curso académico, las personas a las que les falte menos de un 10% del creditaje para finalizar estos estudios.<br/>         El primer període de preinscripció estarà obert fins al 15 de maig de 2023.<br/>         El segon període de preinscripció estarà obert fins al 15 de juliol de 2023.<br/>         I el tercer i últim període de preinscripció estarà obert fins al 30 de setembre de 2023.</p> <p>La preinscripció consistirà en:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Enviar el formulari d'inscripció online amb la documentació requerida i adjuntant en el mateix un CV (en format PDF).</li> <li>- L'enviament d'un vídeo de màxim dos minuts responent a les següents preguntes: Què és per a tu la mediació? Per què t'interessa realitzar aquest programa? Què penses que pots aportar? a maria.palau@fundacions.uv.es</li> </ul> |
| <b>Modalitat</b>             | Presencial  |
| <b>Lloc d'impartició</b>     |   |
| <b>Horari</b>                | Dimecres, dijous y divendres, de 16.00 a 20.30 hores  |
| <b>Direcció</b>              |   |
| <b>Organitzador</b>          | Departament d'Història de l'Art   |
| <b>Patrocinador</b>          | Consorti de Museus de la Comunitat Valenciana   |
| <b>Direcció</b>              | <p>Ester Alba Pagán<br/>         Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València<br/>         Clara Boj Tovar<br/>         Profesor/a. Universitat Politècnica de València<br/>         José Campos Alemany<br/>         Coordinador de Educación y Mediación. Consorti de Museus de la Comunitat Valenciana.</p>   |
| <b>Terminis</b>              |   |
| <b>Preinscripció al curs</b> | Fins a 30/09/23   |
| <b>Data inici</b>            | Octubre 23  |
| <b>Data fi</b>               | Desembre 24   |
| <b>Més informació</b>        |   |
| <b>Telèfon</b>               | 961 603 000   |
| <b>E-mail</b>                | <a href="mailto:informacio@adeituv.es">informacio@adeituv.es</a>  |

## PROGRAMA

## Institucions culturals com a dispositius pedagògics

- El museu i els aprenentatges
- El gir educatiu en museus i centres d'art
- Estètica pedagògica vs mediació transformadora
- Públics i centres d'art
- Arquitectura institucional en els espais d'art i institucions culturals: el paper dels departaments d'educació i mediació

- Construint discursos des de la institució museu
- La pedagogia com a format en les pràctiques artístiques
- Espais intersticials en la pràctica pedagògica dels centres d'art
- Els museus i el territori: visitant, veí, ciutadà

### Art Contemporani Avui

---

- Teories de l'art contemporani i la cultura visual
- Pràctiques artístiques segle XX i cultura visual contemporània
- L'art compromès: feminismes i alteridad en la pràctica artística contemporània.
- Visiones post-colonials en la creació artística contemporània
- Art dels nous mitjans
- Cos i acció en la creació artística
- Anàlisi i escriptura de la imatge

### Eines i maneres de fer en art i educació

---

- Metodologies i eines en l'educació artística
- Desenvolupament projectual d'iniciatives i programes de mediació i educació a través de l'art
- Pressupostos i finançament de projectes
- Eines i tècniques de documentació de projectes
- Comunicació en projectes de mediació i educació a través de l'art
- Metodologies d'investigació
- Tècniques d'anàlisi i escriptura de textos crítics

### Pràctiques artístiques com a currículum crític a l'escola

---

- El currículum escolar i l'educació artística en el context espanyol
- Nous paradigmes per a l'educació artística en contextos educatius
- Intervenció curricular: possibilitats, desafios i limitacions
- El museu des de l'escola: no sols un recurs.
- Artistes en centres educatius
- Projectes col·laboratius en contextos educatius
- Les pràctiques artístiques i els sabers de l'escola
- Educació a través de l'art en contextos universitaris

### Comunitat i participació

---

- Metodologies del treball col·laboratiu
- Art públic i art col·laboratiu
- Ètica i estètica de l'art col·laboratiu: anàlisi de casos
- Direccionalitat, institucions i agència en els projectes col·laboratius i comunitaris
- Col·laboració vs participació
- Planificació de projectes comunitaris
- Pedagogies col·lectives
- Activisme i pràctiques artístiques contemporànies

### Art, Educació i Compromís

---

- Art com a valor social
- Visions contemporànies sobre mediació i educació a través de l'art
- Mediació, crítica institucional i nova institucionalitat
- Pedagogies crítiques, alternatives i transformadores
- Polítiques del cos en la mediació i l'educació a través de l'art.
- Pràctiques feministes i post-colonials en la producció cultural.

### Pràctiques de camp / Treball de camp

---

El programa consisteix en l'aplicació pràctica en un context real dels continguts desenvolupats en el període formatiu. Estarà en relació a la institució i/o organització en la qual es realitzen les pràctiques i serà per tant personalitzat per a cada estudiant.

### Trabajo Fin de Master

---

- Metodologies d'investigació en educació i mediació
- Formats d'investigació en educació i mediació
- Anàlisi de font bibliogràfiques i documentals
- Recollida d'informació: diari de camp

## PROFESSORAT

---

### María Acaso López-Bosch

Jefa de Educación del Museo Nacional Reina Sofia

### Ester Alba Pagán

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

### Carlos Almela Mariscal

Fundación Daniel y Nina Carasso

---

**María de la Costa Badía Melis**

Autónomo

---

**Irene Ballester Buigues**

Profesor/a Asociado de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

**Víctor Bellver Martín**

Profesor/a. Universitat Politècnica de València

---

**Clara Boj Tovar**

Profesor/a. Universitat Politècnica de València

---

**José Campos Alemany**

Coordinador de Educación y Mediación. Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.

---

**Julia Cervera Montesinos**

Tutora. Colegio Público de Educación Especial Profesor Sebastián Burgos

---

**Gabriel Alejandro Cevallos Narvaez**

---

**Francisco Collado Cerveró**

Espai de Lliure Aprenentatge El Punt

---

**Felipe Cortés Aristizábal**

Técnico de Sensibilización. Asociación Valencia Acoge - València Acull

---

**Andrea de Pascual Otero de Saavedra**

Educadora i investigadora, membre de Pedagogías Invisibles, Madrid

---

**Jorge Ferreiro Ouro**

---

**Mireia Ferrer Álvarez**

Departamento de Historia del Arte, Universitat de València, Spain.

---

**María del Mar Gaitán Salvatella**

Investigador/a Contratado/a M. Salas. Departamento de Historia del Arte. Universitat de València

---

**Marta García Navarro**

Grado en Psicología

---

**Clara González García**

Artista y educadora independiente

---

**Clara Harguindey Cáceres**

Asociación DESMUSEA

---

**Ángel Felipe Jerez Moliner**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Història de l'Art. Universitat de València

---

**Arabella León Muñoz**

Investigador/a en Formación Prometeo. Departamento de Historia del Arte. Universitat de València

---

**Estela López de Frutos**

---

**María Jesús Martínez Usarralde**

Profesor/a Titular de Universidad. Departament d'Educació Comparada i Història de l'Educació. Universitat de València

---

**Yoeri Johannes Mathias Meessen**

Jefe de programas públicos y educación del Museo Boijmans van Beuningen-Rotterdam

---

**Raquel Mora Martínez**

---

**Eva Morales Gómez**

Pedagogías Invisibles

---

**Jaime Ortega Ortiz**

---

**María José Ortiz Romani**

---

Licenciatura en Bellas Artes

---

**Aurea Margarita Ortiz Villeta**

Jefe Extensión y Comunicación. Instituto Valenciano del Audiovisual y la Cinematografía

---

**Carmen Oviedo Cueva**

Coordinadora. Pedagogías Invisibles

---

**Johanna Inés Palmeyro Morelli**

Técnica Museógrafa

---

**Rafael Palomares Carrasco**

Profesor y Director de teatro

---

**Ramón Parramón Arimany**

Director d'Idensitat i director artístic del Centre d'Art Contemporani de Vic

---

**Daniel Pecharromán Calvo**

Asociación DESMUSEA

---

**José Luis Pérez Pont**

Director Gerent. Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana CMCV

---

**Marta Pérez Soria**

Técnica Jurídica. Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana

---

**Gabriel Andrés Pérez-Barreiro Barro**

Comisario y crítico de arte

---

**María Revuelta Margolles**

Autónomo

---

**Yolanda Riquelme García**

---

**Javier Rodrigo Montero**

Investigador cultural, creador del programa Transductors

---

**Chiara Sgaramella**

---

**Nora Sternfeld**

Profesor/a. Aalto University, Helsinki

---

**Sara Torres Vega**

Profesor/a. Universidad Complutense de Madrid

---

**Irene Verdeguer Olmos**

Grado en Bellas Artes

---

**Luis Vives-Ferrándiz Sánchez**

Profesor Contratado Doctor.

---

## OBJECTIUS

Les sortides professionals que té el curs són:

L'educació i l'art són pilars fonamentals en la formació de l'ésser humà. Cal crear espais i instàncies que es preocupin per oferir més visibilitat a la feina de creadors amb la finalitat de sustentar la professionalització d'aquest sector. En relació amb això, la Universitat de València ofereix el Màster en Formació Permanent PERMEA, Programa experimental en mediació i educació a través de l'art.

Gràcies a aquest programa de formació és possible aprofundir i abordar de manera integral tot allò relacionat amb la creació de projectes de mediació artística, ja sigui espais institucionals d'art i educació com d'altres espais. La proposta del Màster és que hi hagi una perspectiva crítica i empoderadora de l'art diferent de l'actual.

En cursar el Màster en Formació Permanent PERMEA, Programa experimental en mediació i educació a través de l'art es pretén oferir la formació necessària, teòrica i pràctica per:

- Professionalitzar el sector de la mediació a museus i l'educació mitjançant l'art.

- Equiparar la formació dels professionals de la mediació i l'educació a través de l'art amb la daltres professionals relacionats a la cultura.
- Definir els espais, les metodologies i la col·laboració entre professionals relacionats.
- Definir un àmbit de treball que s'enfoca al compromís, la participació, el valor social de l'art i també de l'educació.
- Oferir les competències necessàries en l'àmbit de la mediació en diferents espais, des de museus fins a biennals, així com en contextos d'educació formal, acció comunitària i participació social.
- Obrir espais nous per implementar els projectes de mediació i educació a través de l'art.
- El Màster de Formació Permanent PERMEA, Programa experimental en mediació i educació a través de l'art està pensat per a professionals com a educadors o responsables de museus i centres d'art, comissaris o gestors culturals de projectes educatius, professionals independents en mediació i educació a través de l'art, mediadors en projectes socials i comunitaris o educadors en espais d'educació no formal.

El Màster de Formació Permanent PERMEA, Programa experimental en mediació i educació a través de l'art inclou entre les matèries d'estudi l'Art contemporani, Art, educació i compromís i Institucions culturals com a dispositius pedagògics. Així mateix, es realitzaran pràctiques artístiques com a currículum crític a l'escola, Comunitat i participació, Eines i maneres de fer art i educació, així com pràctiques i el treball de fi de màster.

Dins del Màster s'inclouen classes amb professorat convidat, tallers experimentals, així com pràctiques a diferents centres d'art i museus on treballa el Consorci de Museus de la Comunitat Valenciana.

El programa es desenvolupa durant 600 hores, en què participen professionals internacionals relacionats amb l'àmbit de l'art i l'educació. D'aquesta manera, el màster ofereix eines per fer processos de mediació i educació a través de l'art, de manera investigadora, projectual i basada en la realitat.

Avantatges de realitzar el Màster de Formació Permanent PERMEA:

1. Comptar amb competències en relació amb l'educació a través de l'art en contextos de l'educació formal.
2. Comptar amb les capacitats que es requereixen per a l'acció comunitària i la participació social.
3. Creació d'una xarxa de treball a la mediació i l'educació a través de l'art per a docents, artistes, educadors i professionals vinculats al sector.
4. Les pràctiques permeten engegar projectes propis, amb el suport de les institucions i la seva infraestructura.

## METODOLOGÍA

La matèria s'articula a través d'una sèrie de conferències, seminaris i tallers pràctics i es desenvolupa a través d'una combinació de metodologies de tall actiu i la posada en funcionament d'eines d'aprenentatge pròpies adaptades als estudiants i al context experimental del programa d'estudis. Aquestes metodologies es basen en els següents principis:

- Concepció de l'aprenentatge com a procés que es construeix a través de l'articulació de sabers. Per a això s'és utilitzaran metodologies com a casos d'estudi, eines de pensament visual i presentacions públiques.
- Aprenentatge acte-dirigit, promovent habilitats que permeten a l'estudiant liderar el seu aprenentatge mitjançant acompanyament actiu, treball cooperatiu, debats, acte-avaluacions i tutories grupals.
- Aprenentatge basat en el món real, contextualitzant el programa d'estudis des de situacions i problemàtiques pròximes a la pràctica professional real, creant escenaris d'aprenentatge i afavorint l'articulació de xarxes de col·laboració entre professionals.